

บันทึก

เรื่อง อำนาจเข้าตรวจค้นในที่รโหฐานของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ
กำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.๒๕๒๒

กรมการค้าภายในมีหนังสือ ด่วน ที่ พณ ๐๔๑๓/๒๐๘๙ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมการค้าภายในมีปัญหาคำถามเกี่ยวกับ การตรวจค้นตามมาตรา ๑๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.๒๕๒๒ จะขัดกับบทบัญญัติมาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือไม่ โดยมีความเห็นแตกต่างกันเป็นสองฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า การที่กฎหมายบัญญัติให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจค้นสินค้า พนักงานเจ้าหน้าที่ย่อมมีอำนาจค้นได้ทันทีโดยไม่ต้องมีหมายค้นบทบัญญัติดังกล่าวจึงขัดต่อมาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่บัญญัติให้การค้นในที่รโหฐานจะกระทำมิได้เว้นแต่จะมีคำสั่งหรือหมายของศาล

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า มาตรา ๑๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.๒๕๒๒ เป็นการให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจค้นสินค้า โดยมิได้กำหนดให้ค้นได้โดยมิต้องมีหมายค้น ดังนั้น เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่จะตรวจค้น การค้นนั้นจึงต้องมีหมายค้นตามวิธีการที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และมาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บทบัญญัติดังกล่าวจึงไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

กรมการค้าภายในจึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัย เพื่อให้ได้ข้อยุติที่จะใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในประเด็นข้อกฎหมาย ดังนี้

(๑) การค้นตามมาตรา ๑๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.๒๕๒๒ พนักงานเจ้าหน้าที่ค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น หรือไม่

(๒) การค้นตามมาตรา ๑๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.๒๕๒๒ ขัดต่อมาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือไม่

(๓) กรณีที่มาตรา ๑๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.๒๕๒๒ ไม่ขัดต่อมาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในปัจจุบันนี้การตรวจค้นสินค้าจะต้องดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือมาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๙) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมการค้าภายใน และได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าภายใน) แล้ว ปรากฏว่า ปัญหาข้อหารือทั้งสามประการนั้น มุ่งหมายเฉพาะกรณีของการตรวจค้นสินค้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะได้มีการฝ่าฝืนมาตรา ๓๐^๑ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.๒๕๒๒ มิได้ประสงค์ที่จะให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๙) วินิจฉัยในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสอบให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้^๒ จึงเห็นว่า

๑. ปัญหาที่หนึ่ง การเข้าตรวจค้นในที่รโหฐานตามมาตรา ๑๗(๒)^๓ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.๒๕๒๒ เป็นเรื่องที่กฎหมายบัญญัติให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าค้นในที่รโหฐานได้โดยไม่ต้องมีหมายค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือไม่ นั้น หากยังไม่คำนึงถึงบทบัญญัติมาตรา ๒๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๙๒^๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ได้กำหนดหลักการ

^๑ มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้บุคคลใดกักตุนสินค้าควบคุม โดยมีสินค้าควบคุมไว้ในครอบครองเกินปริมาณที่กำหนดไว้ในประกาศของคณะกรรมการตามมาตรา ๒๔ (๑๔) หรือเก็บสินค้าควบคุมไว้ ณ สถานที่อื่นนอกจากที่เก็บตามที่ได้แจ้งไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๔ (๖) หรือผู้ประกอบการธุรกิจใดซึ่งมีสินค้าควบคุมไว้เพื่อจำหน่าย แล้วไม่นำออกจำหน่ายหรือเสนอขายตามปกติ หรือปฏิเสธการจำหน่ายหรือประวิงการจำหน่ายหรือการส่งมอบสินค้าควบคุมโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

^๒ ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าภายใน) ได้ยืนยันข้อเท็จจริงดังกล่าว ในการชี้แจงข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๙)

^๓ มาตรา ๑๗ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

๑ล๑

๑ล๑

(๒) เข้าไปในสถานที่ทำการ สถานที่ผลิต หรือสถานที่เก็บสินค้าของผู้ประกอบการธุรกิจหรือของบุคคลใดหรือเข้าไปในยานพาหนะของบุคคลใดในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการ เพื่อตรวจค้นสินค้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ หรือเพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกบัญชีทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานอื่นจากผู้ประกอบการธุรกิจหรือจากบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

๑ล๑

๑ล๑

^๔ มาตรา ๙๒ ห้ามมิให้ค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายค้นเว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้น และในกรณีต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาจากข้างในที่รโหฐาน

(๒) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหนักกำลังกระทำการในที่รโหฐาน

(๓) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหนัก ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไปหรือมีเหตุอันแน่นแฟ้นควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในที่รโหฐานนั้น

(๔) เมื่อมีความสงสัยตามสมควรว่าสิ่งของที่ได้มาโดยการกระทำผิดได้ซ่อนหรืออยู่ในนั้น ประกอบทั้งต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าการเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้ายเสียก่อน

คั่นในที่รโหฐานไว้ว่าจะต้องมีหมายคั่น การคั่นโดยไม่มีหมายคั่นจะกระทำมิได้ เว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้คั่นในกรณีตามที่ได้ระบุไว้ใน (๑) ถึง (๕) ของมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่งหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่เป็นผู้คั่นด้วยตนเองในกรณีที่อาจออกหมายคั่นหรือคั่นได้ตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา^๕ ส่วนอำนาจในการคั่นของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.๒๕๒๒ นั้น เป็นอำนาจตามมาตรา ๑๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.๒๕๒๒ ที่บัญญัติให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ทำการ สถานที่ผลิต หรือสถานที่เก็บสินค้าของผู้ประกอบธุรกิจหรือของบุคคลใด หรือเข้าไปในยานพาหนะของบุคคลใด เพื่อตรวจค้นสินค้าที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าได้มีการฝ่าฝืนมาตรา ๓๐^๖ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๙) จึงมีความเห็นว่า อำนาจในการคั่นของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.๒๕๒๒ เป็นอำนาจคั่นตามกฎหมายพิเศษ ที่บัญญัติให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ไว้โดยเฉพาะให้กระทำการคั่นในที่รโหฐานได้โดยไม่ต้องมีหมายคั่น จึงเป็นการยกเว้นหลักการคั่นในที่รโหฐานและข้อยกเว้นตามมาตรา ๙๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา^๗

(๕) เมื่อที่รโหฐานนั้นผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้าน และการจับนั้น มีหมายจับหรือจับตามมาตรา ๗๘

เมื่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่คั่นด้วยตนเองไม่ต้องมีหมายคั่นก็ได้ แต่ต้องเป็นในกรณีที่อาจออกหมายคั่นหรือคั่นได้ตามประมวลกฎหมายนี้

^๕ เมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมีผลใช้บังคับแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๙) ได้พิจารณาให้ความเห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๙๒ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนนี้ขัดกับหลักการของมาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่บัญญัติให้ศาลเท่านั้นที่มีอำนาจออกหมาย จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามบันทึก เรื่อง อำนาจคั่นในที่รโหฐานโดยไม่ต้องมีหมายคั่นของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และอำนาจคั่นโดยไม่มีหมายคั่นในเคหสถาน สถานที่ใด ๆ หรือยานพาหนะใด ๆ ในส่วนที่เป็นที่รโหฐานของเจ้าพนักงานตามมาตรา ๑๔ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.๒๕๑๙ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๓๑๒ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๑ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย ได้ให้ความเห็นชอบการตีความดังกล่าวตามบันทึกเรื่องเดียวกัน ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๖๑๘ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑) ข้างต้น

^๗ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๙) ได้เคยพิจารณาให้ความเห็นเป็นแนวทางไว้ก่อนที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันใช้บังคับในบันทึก เรื่อง อำนาจในการคั่นของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๒๗ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๘๐๔ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๐ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี(เรื่องเสร็จที่ ๖๗๘/๒๕๔๐)

๒. ปัญหาที่สอง การเข้าตรวจค้นในที่รโหฐานตามมาตรา ๑๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.๒๕๒๒ ขัดต่อมาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่ นั้น โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมีเจตนารมณ์ที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นสำคัญ ดังที่ปรากฏในคำปรารภของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย^๙ ฉะนั้น มาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงได้บัญญัติว่า “สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยายหรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมาย และการตีความกฎหมายทั้งปวง” และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยก็บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้” ประกอบกับมาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคหสถานบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองในการที่จะอยู่อาศัยและครอบครองเคหสถานโดยปกติสุขการเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากความยินยอมของผู้ครอบครองหรือการตรวจค้นเคหสถานจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย” ทั้งนี้ตามมาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติรับรองไว้อีกชั้นหนึ่งว่า “ในคดีอาญา การค้นในที่รโหฐานจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะมีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุให้ค้นได้โดยไม่ต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาล ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ฉะนั้น แม้ว่ามาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะบัญญัติเป็นข้อยกเว้นให้เข้าค้นในที่รโหฐานได้เมื่อมีเหตุให้ค้นได้โดยไม่ต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาลที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งหมายถึงกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ก่อนแล้วและกฎหมายที่จะตราขึ้นใช้บังคับต่อไป^{๑๐} โดยมีได้วางขอบเขตไว้ว่า เหตุให้ค้นดังกล่าวจะต้องมีลักษณะเช่นใด แต่การจะ

^๙ มาตรา ๒๓๘ ในคดีอาญา การค้นในที่รโหฐานจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะมีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุให้ค้นได้โดยไม่ต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาล ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

^{๑๐} ภายหลังจากนั้นสภาร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำร่างรัฐธรรมนูญโดยมีสาระสำคัญเป็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง และตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเพิ่มขึ้นตลอดทั้งปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองให้มีเสถียรภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ โดยได้คำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนเป็นสำคัญ และได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๙ แล้วทุกประการ...

^{๑๑} ถ้าพิจารณาจากมาตรา ๒๙ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งบัญญัติให้กฎหมายที่มีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย อาจทำให้เข้าใจได้ว่า กฎหมายดังกล่าวจะต้องเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นภายหลังจากรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับแล้วเท่านั้น แต่อย่างไรก็ดีโดยที่บทเฉพาะกาลมาตรา ๓๓๕ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติว่า “มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๙ วรรคสอง ฯลฯ มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่เมื่อมีการตรากฎหมายในเรื่องดังกล่าวขึ้นใหม่

พิจารณาตีความว่า กฎหมายใดเข้าข่ายกเว้นดังกล่าวหรือไม่ ก็จะต้องคำนึงถึงการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกฎหมายนั้นจะต้องกำหนดเหตุยกเว้นไว้เท่าที่จำเป็นและจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้^{๑๑}

เมื่อพิจารณาเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.๒๕๒๒ แล้ว^{๑๒} คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๙) เห็นว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ตราขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะรักษาประโยชน์ของผู้บริโภคและป้องกันมิให้ราคาสินค้าและค่าบริการต่าง ๆ สูงขึ้นโดยรวดเร็วเกินสมควร ตลอดจนควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจในการรวมตัวกันกำหนดราคาสินค้าและค่าบริการ และป้องกันการกระทำอันเป็นการผูกขาดหรือจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจ บทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะที่ตราขึ้นเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภค การป้องกันการผูกขาด และขจัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขันในลักษณะนี้ เป็นข้อยกเว้นในการจำกัดเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพได้ตามมาตรา ๕๐^{๑๓} ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเหตุนี้ มาตรา ๒๓^{๑๔} แห่งพระราชบัญญัติกำหนด

หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการนั้นต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๙ ...” ฉะนั้น จึงเห็นได้ว่ากฎหมายดังกล่าวอาจเป็นได้ทั้งกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายที่จะตราขึ้นใช้บังคับต่อไป

^{๑๑} คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๙) ได้เคยพิจารณาให้ความเห็นเป็นแนวทางไว้ในบันทึก เรื่อง อำนาจค้นในที่รโหฐานโดยไม่ต้องมีหมายค้นของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามมาตรา ๙๒วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และอำนาจค้นโดยไม่มีหมายค้นในเคหสถาน สถานที่ใด ๆ หรือยานพาหนะใด ๆ ในส่วนที่เป็นที่รโหฐานของเจ้าพนักงานตามมาตรา ๑๔ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.๒๕๑๙ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ นร ๐๖๐๑/๓๑๒ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๑ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๒๐๙/๒๕๔๑) และคณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ได้พิจารณาทบทวนความเห็นดังกล่าวแล้ว มีมติเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๙) ตามบันทึกเรื่องเดียวกัน ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๖๑๔ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๔๓๗/๒๕๔๑)

^{๑๒} หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการค้ากำไรเกินควรที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีบทบัญญัติที่ไม่รัดกุม เหมาะสมและเพียงพอที่จะรักษาประโยชน์ของผู้บริโภคและป้องกันมิให้ราคาสินค้าและค่าบริการต่าง ๆ สูงขึ้นโดยรวดเร็วเกินสมควร ประกอบกับไม่มีบทบัญญัติควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจในการรวมตัวกันกำหนดราคาสินค้าและค่าบริการ และไม่มีบทบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นการผูกขาดหรือจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจ สมควรยกเลิกกฎหมายดังกล่าวและมีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดขึ้นเพื่อควบคุมการกำหนดราคาสินค้าให้เป็นธรรมและป้องกันการผูกขาดและการจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

^{๑๓} มาตรา ๕๐ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชน

ราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.๒๕๒๒ จึงได้บัญญัติให้คณะกรรมการกลางด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้สินค้าใดเป็นสินค้าควบคุมได้ เพื่อป้องกันการกำหนดราคาซื้อ ราคาขาย หรือการกำหนดเงื่อนไขและวิธีปฏิบัติทางการค้าอันไม่เป็นธรรม และมาตรา ๒๔^{๑๔} แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ได้บัญญัติให้คณะกรรมการกลางและคณะกรรมการ

ในด้านสาธารณสุข โภค การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบ การประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาด หรือขัดขวางไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน

^{๑๔} มาตรา ๒๓ เพื่อป้องกันการกำหนดราคาซื้อ ราคาขาย หรือการกำหนดเงื่อนไขและวิธีปฏิบัติทางการค้าอันไม่เป็นธรรม คณะกรรมการกลางด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดให้สินค้าใดเป็นสินค้าควบคุมได้

ประกาศของคณะกรรมการกลางตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

^{๑๕} มาตรา ๒๔ เมื่อได้มีการประกาศกำหนดราคาสินค้าควบคุมตามมาตรา ๒๓ แล้ว ให้คณะกรรมการมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดราคาซื้อหรือราคาขายสินค้าควบคุม ให้ผู้ซื้อซื้อในราคาไม่ต่ำกว่าราคาที่กำหนด หรือให้ผู้จำหน่ายจำหน่ายในราคาไม่สูงกว่าราคาที่กำหนด หรือตรึงราคาไว้ในราคาใดราคาหนึ่ง

(๒) กำหนดอัตรากำไรสูงสุดต่อหน่วยของสินค้าควบคุมที่ผู้จำหน่ายจะได้รับจากการจำหน่ายสินค้าควบคุม หรือกำหนดอัตราส่วนแตกต่างระหว่างราคาซื้อกับราคาขายสินค้าควบคุมในแต่ละช่วงการค้า

(๓) กำหนดให้ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายสินค้าควบคุมแสดงราคาสินค้าควบคุม

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรการ และเงื่อนไขให้ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายสินค้าควบคุมปฏิบัติเกี่ยวกับการผลิต การจ่ายแจก การนำเข้าในราชอาณาจักร การส่งออกนอกราชอาณาจักร การซื้อ การจำหน่าย หรือการเก็บรักษาสินค้าควบคุม

(๕) กำหนดท้องที่ หรือกำหนดระยะเวลาในการใช้บังคับประกาศของคณะกรรมการ

(๖) กำหนดให้แจ้งปริมาณ สถานที่เก็บ ต้นทุน ค่าใช้จ่าย กระบวนการผลิตและวิธีการจำหน่ายสินค้าควบคุมต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

(๗) กำหนดให้มีการเก็บหรือเพิ่มปริมาณการเก็บสำรองสินค้าควบคุม และกำหนดท้องที่และสถานที่ให้เก็บสำรองสินค้าควบคุม

(๘) ห้ามหรืออนุญาตการส่งออกนอกหรือนำเข้ามาในท้องที่หนึ่งท้องที่ใดซึ่งสินค้าควบคุม

(๙) สั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิต การซื้อการจำหน่าย หรือการเก็บรักษาสินค้าควบคุม รวมทั้งให้ระงับหรือลดค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่กำหนดไว้เกินสมควร

(๑๐) จัดให้มีการปันส่วนในการซื้อและการจำหน่ายสินค้าควบคุม หรือกำหนดเงื่อนไขในการซื้อและการจำหน่ายสินค้าควบคุม

(๑๑) บังคับให้จำหน่ายสินค้าควบคุมตามปริมาณและราคาที่กำหนด ตลอดจนบังคับให้จำหน่ายแก่ส่วนราชการหรือบุคคลใดซึ่งคณะกรรมการกำหนด

(๑๒) ห้ามการจำหน่าย ให้ ใช้เอง ยักยอก หรือเปลี่ยนสภาพซึ่งสินค้าควบคุมเกินปริมาณที่กำหนด

(๑๓) ให้เลขธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการเกี่ยวกับการผลิต การขนส่ง การซื้อ การจำหน่าย และการเก็บรักษาสินค้าควบคุม

ส่วนจังหวัดมีอำนาจหลายประการในการควบคุม เป็นต้นว่า ให้แจ้งปริมาณและสถานที่เก็บสินค้าควบคุม และกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการกักตุนสินค้าควบคุมเกินปริมาณที่กำหนด และในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติฉบับนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตรวจค้นและตรวจสอบภายในขอบเขตและเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด ฉะนั้น การที่มาตรา ๑๗ (๒)^{๖๖} แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ทำการ สถานที่ผลิตหรือสถานที่เก็บสินค้าของผู้ประกอบธุรกิจหรือของบุคคลใด หรือเข้าไปในยานพาหนะของบุคคลใดเพื่อตรวจค้นสินค้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะได้มีการฝ่าฝืนมาตรา ๓๐^{๖๗} ได้นั้นจึงถือได้ว่าเป็นเหตุให้ค้นโดยไม่ต้องมีหมายหรือคำสั่งของศาลเพื่อที่จะให้การควบคุมราคาสินค้ามีประสิทธิภาพสมดังเจตนารมณ์ของกฎหมาย โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเข้าตรวจค้นสินค้าในสถานที่ดังกล่าวได้ทันที^{๖๘} ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าได้มีการฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.๒๕๒๒ อันได้แก่ การกักตุนสินค้าควบคุม การเก็บสินค้าควบคุมไว้ ณ สถานที่อื่นนอกจากที่เก็บตามที่ได้แจ้งไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือการที่ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีสินค้าควบคุมไว้เพื่อจำหน่ายแล้วไม่นำออกจำหน่ายหรือเสนอขายตามปกติหรือปฏิเสธการจำหน่าย ประวิงการจำหน่ายหรือส่งมอบสินค้าควบคุมโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เมื่อได้พิจารณาถึงลักษณะเฉพาะของพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่มุ่งหมายจะคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ รวมทั้งควบคุมเฉพาะสินค้าบางประเภทเท่าที่จำเป็นแล้ว จะเห็นได้ว่า อำนาจตรวจค้นดังกล่าวเป็นมาตรการที่จำเป็นสำหรับกฎหมายประเภทนี้ที่มุ่งหมายจะควบคุม ป้องกันและแก้ไขวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและความปั่นป่วนในท้องตลาด

(๑๔) กำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการกักตุนสินค้าควบคุม หรือครอบครองสินค้าควบคุมเกินปริมาณที่กำหนด

การใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการกระทำเป็นประกาศโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพิจารณาทบทวนเป็นครั้งคราวให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ โดยคำนึงถึงต้นทุน ค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายและอัตรากำไรที่เหมาะสม รวมทั้งผลกระทบต่อการลงทุนในการขยายกำลังการผลิตในระยะต่อไปด้วย

^{๖๖} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๓) ข้างต้น

^{๖๗} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑) ข้างต้น

^{๖๘}อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ลักษณะนี้มีมาตั้งแต่พระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ.๒๔๙๐ โดยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติว่า ให้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่หรือบ้านเรือนของบุคคลใด ๆ เพื่อตรวจสอบสิ่งของที่ห้ามการค้ากำไรเกินควร ในเวลาทำงานตามปกติ และมีอำนาจสั่งบุคคลใดมาให้อธิบายในเงื่อนไขอันเกี่ยวกับการนั้นได้ต่อมา ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ.๒๔๙๐ ก็ยังคงไว้ซึ่งอำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าว โดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ.๒๔๙๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๗ บัญญัติว่า ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้ (๑) เข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะของบุคคลใด ๆ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบสิ่งของที่ควบคุมหรือที่ห้ามมิให้ค้ากำไรเกินควร หรือตรวจสอบเอกสารหลักฐานอันเกี่ยวกับสิ่งของที่ควบคุมหรือที่ห้ามมิให้ค้ากำไร....

อันเกิดจากราคาสินค้าและการกักตุนสินค้าโดยฉ้อฉลและมีประสิทธิภาพ โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้บัญญัติให้อำนาจไว้เท่าที่จำเป็น เพราะเหตุที่บัญญัติไว้ให้ค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายหรือคำสั่งของศาลนั้น เป็นเหตุที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องมีหลักฐานแน่ชัด และมีความสุจริตใจที่ควรเชื่อว่าได้มีการฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ และบทบัญญัติดังกล่าวมิได้กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพของบุคคล เพราะอำนาจตรวจค้นนี้มีใช้อำนาจเด็ดขาด เนื่องจากพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้คำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลด้วย ดังจะเห็นได้จากขั้นตอนในการกักอายัด หรือยึดสินค้า อันเป็นกระบวนการต่อเนื่องกับการตรวจค้น ซึ่งมาตรา ๑๗ (๓)^{๙๙} แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้บัญญัติว่า ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าการฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ ให้มีอำนาจกัก อายัดหรือยึดสินค้า แต่การยึดสินค้านั้นต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากประธานคณะกรรมการ^{๑๐๐} ก่อนอันได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์^{๑๐๑} ในกรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการจังหวัด^{๑๐๒} ในจังหวัดอื่น

ด้วยเหตุผลดังที่ได้กล่าวมา คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๙)จึงมีความเห็นว่า การเข้าตรวจค้นในที่รโหฐานตามมาตรา ๑๗(๒)แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงถือเป็นเหตุให้ค้นได้โดยไม่ต้องมีคำสั่ง

^{๙๙} มาตรา ๑๗ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๓) ในกรณีที่เห็นว่าการฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ ให้มีอำนาจกัก อายัดหรือยึดสินค้านั้น แต่การยึดสินค้านั้นต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากประธานคณะกรรมการก่อน

^{๑๐๐} มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

๑.ล๑

๑.ล๑

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดหรือคณะกรรมการส่วนจังหวัดกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด

๑.ล๑

๑.ล๑

^{๑๐๑} มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกลาง” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นรองประธานกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าสี่คนแต่ไม่เกินแปดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งทั้งนี้ จะต้องแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง กับเลขาธิการเป็นกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัตินี้ทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร และทำหน้าที่คณะกรรมการส่วนจังหวัดกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดสำหรับกรุงเทพมหานครด้วย

ให้เลขาธิการเป็นเลขานุการคณะกรรมการกลาง

^{๑๐๒} มาตรา ๙ ในจังหวัดหนึ่งนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการส่วนจังหวัดกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดคณะหนึ่งเรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการส่วนจังหวัด” ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง กับพาณิชย์จังหวัดเป็นกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ในจังหวัดนั้น

ให้พาณิชย์จังหวัดเป็นเลขานุการคณะกรรมการส่วนจังหวัด

หรือหมายของศาลตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ อันเข้าช้อยกเว้นให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถกระทำได้ตามมาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๓. ปัญหาที่สาม กรณีที่มาตรา ๑๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.๒๕๒๒ ไม่ขัดต่อมาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในปัจจุบันนี้การตรวจค้นสินค้าจะต้องดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือมาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นั้น เมื่อได้วินิจฉัยว่าการเข้าตรวจค้นในที่รโหฐานตามมาตรา ๑๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.๒๕๒๒ เป็นกรณีมีเหตุให้ค้นได้โดยไม่ต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาลตามที่มีกฎหมายบัญญัติ การเข้าตรวจค้นจึงต้องดำเนินการไปตามที่พระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดพ.ศ.๒๕๒๒ บัญญัติไว้^{๒๓} เป็นต้นว่า พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องตามมาตรา ๑๙^{๒๔} แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.๒๕๒๒ และการเข้าไปตรวจค้นสินค้าจะต้องกระทำการระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการตามมาตรา ๑๗(๒)^{๒๕} แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.๒๕๒๒

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขาธิการกรม

ธันวาคม ๒๕๕๑

^{๒๓} คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๙) ได้เคยพิจารณาให้ความเห็นเป็นแนวทางไว้ในบันทึก เรื่อง อำนาจในการค้นของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๒๗ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๘๐๔ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๖๗๘/๒๕๕๐)

^{๒๔} มาตรา ๑๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

^{๒๕} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๓) ข้างต้น